EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

2008/0140(CNS)

11.2.2009

ATZINUMS

Sniegusi Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Atzinumu sagatavoja: *Donata Gottardi*

PA_Legam

GROZĪJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums
Virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Priekšlikums padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma ***vai*** dzimumorientācijas	Priekšlikums Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma, dzimumorientācijas ***vai dzimuma***

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(3) Direktīvā ievērotas pamattiesības un pamatprincipi, kas jo īpaši nostiprināti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. ***Hartas*** 10. pantā ***atzītas tiesības uz domas, apziņas un ticības brīvību; 21. pantā aizliegta diskriminācija, tostarp reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ; un 26. pantā atzītas personu ar invaliditāti tiesības izmantot pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt viņu neatkarību.***	(3) Direktīvā ievērotas pamattiesības un pamatprincipi, kas jo īpaši nostiprināti ***Eiropas Padomes Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, jo īpaši tās 9. un 11. pantā, un*** Eiropas Savienības Pamattiesību hartā***, jo īpaši tās*** 10. pantā***, 12. panta 2. punktā, 21. un 26. pantā***.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums
4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(4) Lai gan Eiropas gads personām ar invaliditāti (2003. gads), Eiropas gads par vienlīdzīgām iespējām visiem (2007. gads) un Eiropas starpkultūru dialoga gads (2008. gads) apliecināja, ka joprojām ir vērojama diskriminācija, taču tika uzsvērtas arī daudzveidības priekšrocības.	(4) Lai gan Eiropas gads personām ar invaliditāti (2003. gads), Eiropas gads par vienlīdzīgām iespējām visiem (2007. gads) un Eiropas starpkultūru dialoga gads (2008. gads) apliecināja, ka joprojām ir vērojama ***tieša, netieša, daudzējāda diskriminācija vai*** diskriminācija ***uz biedrošanās pamata***, taču tika uzsvērtas arī daudzveidības priekšrocības.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums
8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(8) Pamatojoties uz EK līguma 13. panta 1. punktu, Kopiena ir pieņēmusi trīs ***juridiskus instrumentus***, lai nepieļautu un apkarotu diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ. ***Šie instrumenti*** ir ***pierādījuši*** tiesību aktu nozīmi cīņā pret diskrimināciju. Konkrēti Direktīvā 2007/78/EK izveidota kopēja sistēma vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, lai nepieļautu nevienlīdzīgu attieksmi reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ. Tomēr dalībvalstīs joprojām saglabājas atšķirības saistībā ar aizsardzības mērogu un veidu pret šādu diskrimināciju ārpus nodarbinātības jomas.	(8) Pamatojoties uz EK līguma 13. panta 1. punktu, Kopiena ir pieņēmusi trīs ***direktīvas***, lai nepieļautu un apkarotu diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ. ***Šīs direktīvas*** ir ***pierādījušas*** tiesību aktu nozīmi cīņā pret diskrimināciju. Konkrēti Direktīvā 2007/78/EK izveidota kopēja sistēma vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, lai nepieļautu nevienlīdzīgu attieksmi reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ. Tomēr dalībvalstīs joprojām saglabājas atšķirības saistībā ar aizsardzības mērogu un veidu pret šādu diskrimināciju ārpus nodarbinātības jomas.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums
8. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(8) Pamatojoties uz EK līguma 13. panta 1. punktu, Kopiena ir pieņēmusi trīs juridiskus instrumentus, lai nepieļautu un apkarotu diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ. Šie instrumenti ir pierādījuši tiesību aktu nozīmi cīņā pret diskrimināciju. Konkrēti Direktīvā 2007/78/EK izveidota kopēja sistēma vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, lai nepieļautu nevienlīdzīgu attieksmi reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ. Tomēr dalībvalstīs joprojām saglabājas atšķirības saistībā ar aizsardzības mērogu un veidu pret šādu diskrimināciju ārpus nodarbinātības jomas.	(8) Pamatojoties uz EK līguma 13. panta 1. punktu, Kopiena ir pieņēmusi trīs juridiskus instrumentus, lai nepieļautu un apkarotu diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma***, dzimuma*** vai dzimumorientācijas dēļ. Šie instrumenti ir pierādījuši tiesību aktu nozīmi cīņā pret diskrimināciju. Šie instrumenti ir pierādījuši tiesību aktu nozīmi cīņā pret diskrimināciju. Konkrēti Direktīvā 2007/78/EK izveidota kopēja sistēma vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, lai nepieļautu nevienlīdzīgu attieksmi reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma***, dzimuma*** vai dzimumorientācijas dēļ. Tomēr dalībvalstīs joprojām saglabājas atšķirības saistībā ar aizsardzības mērogu un veidu pret šādu diskrimināciju ārpus nodarbinātības jomas.

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(9) Tāpēc tiesību aktos jāaizliedz diskriminācija reliģijas vai pārliecības, vecuma, invaliditātes un dzimumorientācijas dēļ virknē jomu ārpus darba tirgus, tostarp sociālajā aizsardzībā, izglītībā un piekļuvē precēm un pakalpojumiem un preču piegādē un pakalpojumu sniegšanā, ***ieskaitot*** mājokli. Tajos jāparedz pasākumi, lai nodrošinātu ***personām ar invaliditāti*** vienlīdzīgu piekļuvi ietvertajām jomām.	(9) Tāpēc tiesību aktos jāaizliedz ***tieša, netieša, daudzējāda diskriminācija vai*** diskrimināciju ***uz biedrošanās pamata*** reliģijas vai pārliecības, vecuma, invaliditātes un dzimumorientācijas dēļ virknē jomu ārpus darba tirgus, tostarp sociālajā aizsardzībā, izglītībā un piekļuvē precēm un pakalpojumiem un preču piegādē un pakalpojumu sniegšanā, ***piemēram, attiecībā uz*** mājokli ***vai transportu, kā arī biedrošanos***. Tajos

	jāparedz pasākumi, lai ***personām, kuras pieder kādai reliģijai vai kurām ir citāda pārliecība, personām ar invaliditāti, personām noteiktā vecumā, personām ar citu dzimumorientāciju vai personām, uz kurām attiecas vairāki šādi aspekti, kā arī personām, kuras biedrojas ar šādām personām,*** nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi ietvertajām jomām.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums
11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(11) Šī direktīva neskars dalībvalstu kompetences izglītības, sociālās drošības un veselības aprūpes jomā. Tā nedrīkst skart arī dalībvalstu būtisko nozīmi un plašo rīcības brīvību, sniedzot, pasūtot un organizējot pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.	(11) ***Šīs direktīvas mērķis ir apkarot dažāda veida diskrimināciju un nodrošināt iekļaušanas un integrācijas procesus***. Šī direktīva neskars dalībvalstu kompetences izglītības, sociālās drošības un veselības aprūpes jomā. Tā nedrīkst skart arī dalībvalstu būtisko nozīmi un plašo rīcības brīvību, sniedzot, pasūtot un organizējot pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums
12. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(12) Ar diskrimināciju saprot tiešu un netiešu diskrimināciju, uzmākšanos, rīkojumu diskriminēt un atteikšanos veikt pienācīgus pasākumus.	(12) Ar diskrimināciju saprot tiešu un netiešu diskrimināciju, ***daudzējādu diskrimināciju, diskrimināciju uz biedrošanās pamata,*** uzmākšanos, ***īpaši seksuālo uzmākšanos,*** rīkojumu diskriminēt un atteikšanos veikt pienācīgus pasākumus.

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums
12.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12a) Diskriminācija var rasties attiecībā pret personām, kuras pieder kādai reliģijai vai kurām ir citāda pārliecība, personām ar invaliditāti, vecuma dēļ, personām ar citu dzimumorientāciju vai personām, uz kurām attiecas vairāki šādi aspekti, vai arī uz aizdomu pamata, ka attiecīgā persona pieder kādai reliģijai vai tai ir citāds pasaules uzskats, tai ir invaliditāte, noteikts vecums vai tai ir citāda dzimumorientācija, kā arī attiecībā uz personām, kuras biedrojas ar šādām personām, vai par kurām ir šāds pieņēmums.

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums
13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(13) Īstenojot vienlīdzīgas attieksmes principu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas, saskaņā ar EK līguma 3. panta 2. punktu Kopienai jātiecas likvidēt nevienlīdzību un jāveicina vīriešu un sieviešu līdztiesība, jo īpaši tāpēc, ka sievietes bieži kļūst par daudzkārtējas diskriminācijas upuriem.	(13) Īstenojot vienlīdzīgas attieksmes principu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma***, dzimuma*** vai dzimumorientācijas, saskaņā ar EK līguma 3. panta 2. punktu Kopienai jātiecas likvidēt nevienlīdzību un jāveicina vīriešu un sieviešu līdztiesība, jo īpaši tāpēc, ka sievietes bieži kļūst par daudzkārtējas diskriminācijas ***vai diskriminācijas uz biedrošanās pamata*** upuriem.

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums
14. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(14) Tādu faktu izvērtēšanai, kas liecina par tiešu vai netiešu diskrimināciju, jāpaliek valsts tiesu iestāžu vai citu kompetento iestāžu kompetencē saskaņā ar valsts tiesību aktu noteikumiem vai praksi. Jo īpaši šādos noteikumos var paredzēt, ka netiešu diskrimināciju var noteikt, izmantojot visus līdzekļus, tostarp uz statistisku pierādījumu pamata.	(14) Tādu faktu izvērtēšanai, kas liecina par tiešu**,** netiešu*,* ***daudzējādu*** diskrimināciju ***vai diskrimināciju uz biedrošanās pamata***, jāpaliek valsts tiesu iestāžu***, Eiropas Kopienu tiesas*** vai citu kompetento iestāžu kompetencē saskaņā ar valsts tiesību aktu noteikumiem vai praksi. Jo īpaši šādos noteikumos var paredzēt, ka netiešu diskrimināciju var noteikt, izmantojot visus līdzekļus, tostarp uz statistisku pierādījumu pamata.

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums
15. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(15) Apdrošināšanas, banku un citu finanšu pakalpojumu sniegšanā tiek izmantoti aktuārie faktori un riska faktori saistībā ar invaliditāti un vecumu. Tos nedrīkst uzskatīt par diskriminējošiem, ja tiek pierādīts, ka šie faktori ir galvenie riska novērtēšanas faktori.	(15) Apdrošināšanas, banku un citu finanšu pakalpojumu sniegšanā tiek izmantoti aktuārie faktori un riska faktori saistībā ar invaliditāti un vecumu. Tos nedrīkst uzskatīt par diskriminējošiem ***tikai tādos gadījumos***, ***kad*** tiek pierādīts, ka šie faktori ir galvenie riska novērtēšanas faktori ***un nerada nesamērīgas vai nepamatotas attieksmes atšķirības***.

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums
16. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(16) Visi indivīdi var izmantot līgumu slēgšanas brīvību, tostarp darījuma partnera izvēles brīvību. Šī direktīva	***svītrots***

neattiecas uz tādu indivīdu veiktiem saimnieciskiem darījumiem, kuriem šie darījumi neietilpst viņu profesionālajā vai komerciālajā darbībā.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums
17. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(17) Vienlaikus ar diskriminācijas aizliegumu ir svarīgi ievērot citas pamattiesības un brīvības, ieskaitot privātās un ģimenes dzīves aizsardzību ***un šajā kontekstā veikto darījumu aizsardzību***, reliģijas brīvību un biedrošanās brīvību. Šī direktīva ***neskar valstu tiesību aktus par civilstāvokli vai ģimenes stāvokli, tostarp reproduktīvās tiesības***. ***Tā neskar*** valsts, valsts iestāžu vai struktūru, vai izglītības laicīgo raksturu.	(17) Vienlaikus ar diskriminācijas aizliegumu ir svarīgi ievērot citas pamattiesības un brīvības, ieskaitot privātās un ģimenes dzīves aizsardzību, reliģijas brīvību un biedrošanās brīvību. Šī direktīva neskar valsts, valsts iestāžu vai struktūru, vai izglītības laicīgo raksturu. ***Tā attiecas arī uz faktiskajām partnerībām un civilpartnerībām, ja tās ir atzītas dalībvalstu tiesību aktos, un uz sociālajiem pabalstiem, kuri izriet no šīm partnerībām.***

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums
18. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(18) Dalībvalstis atbild par izglītības organizēšanu un saturu. Komisijas paziņojumā „Kompetences 21. gadsimtā — programma Eiropas sadarbībai skolu jomā" norādīts uz vajadzību pievērst īpašu uzmanību bērniem, kuri ir nelabvēlīgākā situācijā, un bērniem ar īpašām vajadzībām izglītībā. Konkrēti valstu tiesību aktos var būt paredzēta atšķirīga piekļuve izglītības iestādēm reliģijas vai pārliecības dēļ. Dalībvalstis var arī atļaut vai aizliegt valkāt vai izrādīt reliģiskus simbolus skolā.	(18) Dalībvalstis atbild par izglītības organizēšanu un saturu. Komisijas paziņojumā „Kompetences 21. gadsimtā — programma Eiropas sadarbībai skolu jomā" norādīts uz vajadzību pievērst īpašu uzmanību bērniem, kuri ir nelabvēlīgākā situācijā, un bērniem ar īpašām vajadzībām izglītībā. Konkrēti valstu tiesību aktos var būt paredzēta atšķirīga piekļuve izglītības iestādēm reliģijas vai pārliecības dēļ***, ja šīs atšķirības ir nepieciešamas un atbilstīgas, un pašas par sevi nav pretrunā ar tiesībām uz izglītību***. Dalībvalstis var arī atļaut vai aizliegt valkāt vai izrādīt reliģiskus simbolus skolā.

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums
19. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(19) Eiropas Savienība Amsterdamas līgumam pievienotā Nobeiguma akta 11. deklarācijā par baznīcu un nekonfesionālu organizāciju statusu ir skaidri atzinusi, ka tā ciena un neskar to statusu, kas baznīcām un reliģiskām apvienībām vai kopienām dalībvalstīs piešķirts saskaņā ar valstu tiesību aktiem, un ka tā līdzīgi ciena filozofisku un nekonfesionālu organizāciju statusu. Lai nodrošinātu pilnīgu vienlīdzību praksē, svarīgi ir pasākumi, kas ļauj personām ar invaliditāti efektīvi un nediskriminējoši piekļūt jomām, uz ko attiecas šī direktīva. Turklāt dažos gadījumos var būt vajadzīgi atsevišķi pienācīgi pasākumi, lai nodrošinātu šādu piekļuvi. ***Nekādā gadījumā nav vajadzīgi pasākumi, kas radītu nesamērīgu slogu. Lai novērtētu, vai slogs ir nesamērīgs, jāņem vērā virkne faktoru, tostarp organizācijas lielums, resursi un veids. Pienācīgu pasākumu princips un nesamērīgs slogs ir noteikts Direktīvā 2000/78/EK un ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām.***	(19) Eiropas Savienība Amsterdamas līgumam pievienotā Nobeiguma akta 11. deklarācijā par baznīcu un nekonfesionālu organizāciju statusu ir skaidri atzinusi, ka tā ciena un neskar to statusu, kas baznīcām un reliģiskām apvienībām vai kopienām dalībvalstīs piešķirts saskaņā ar valstu tiesību aktiem, un ka tā līdzīgi ciena filozofisku un nekonfesionālu organizāciju statusu. Lai nodrošinātu pilnīgu vienlīdzību praksē, svarīgi ir pasākumi, kas ļauj personām ar invaliditāti***, kā arī personām, kuras aprūpē personas ar invaliditāti vai biedrojas ar tām,*** efektīvi un nediskriminējoši piekļūt jomām, uz ko attiecas šī direktīva. Turklāt dažos gadījumos var būt vajadzīgi atsevišķi pienācīgi pasākumi, lai nodrošinātu tādu piekļuvi. ***Arī vecuma dēļ nepilngadīgajiem vai ļoti veciem cilvēkiem, kā arī to aprūpētājiem efektīva un nediskriminējoša piekļuve ir jānodrošina ar pienācīgiem pasākumiem, proti, fizisku šķēršļu novēršanu, īpaši sabiedriskās ēkās un sabiedriskā transporta līdzekļos.***

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums
21. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(21) Diskriminācijas aizliegums nedrīkst kavēt tādu pasākumu saglabāšanu vai pieņemšanu dalībvalstīs, kas paredzēti, lai novērstu vai kompensētu tos trūkumus, ar kuriem saskaras ***tādu personu grupa***, kurām ir konkrēta reliģiskā piederība vai	(21) Diskriminācijas aizliegums nedrīkst kavēt tādu pasākumu saglabāšanu vai pieņemšanu dalībvalstīs, kas paredzēti, lai novērstu vai kompensētu tos trūkumus, ar kuriem saskaras ***tādas personas***, kurām ir konkrēta reliģiskā piederība vai pārliecība,

pārliecība, invaliditāte, vecums vai dzimumorientācija. ***Ar šādiem pasākumiem var atļaut tādu personu*** organizācijas, kurām ir konkrēta reliģiskā piederība vai pārliecība, invaliditāte, vecums vai dzimumorientācija, ja to galvenais mērķis ir veicināt minēto personu īpašās vajadzības.

invaliditāte, vecums vai dzimumorientācija***, kā arī personas, uz kurām attiecas vairāki šādi aspekti, un personas, kuras biedrojas ar šādām personām***. ***Šos pasākumus var papildināt ar citiem pasākumiem, kuri paredz veicināt vienlīdzīgu attieksmi un iespēju vienlīdzību saskaņā ar vienlīdzības principu un pozitīviem pasākumiem nolūkā apmierināt to personu vai personu kategoriju īpašās vajadzības, kurām to īpatnību dēļ ir nepieciešamas tādas struktūras, pakalpojumi vai atbalsts, kas nav vajadzīgi citiem. Papildinot šos pasākumus, izveido neatkarīgas*** organizācijas***, lai tās pārstāvētu personas***, kurām ir konkrēta reliģiskā piederība vai pārliecība, invaliditāte, vecums***,*** dzimumorientācija ***vai dzimums***, ja to galvenais mērķis ir veicināt minēto personu īpašās vajadzības.

Grozījums Nr. 18

Direktīvas priekšlikums
23. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(23) Personām, kas diskriminētas reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ, jānodrošina pienācīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Lai nodrošinātu efektīvāku aizsardzību, apvienībām, organizācijām un citām juridiskām personām jābūt pilnvarotām piedalīties procesos, tostarp upura vārdā vai tā atbalstam, neskarot valstu procesuālos noteikumus attiecībā uz pārstāvību un aizstāvību tiesā.

Grozījums

(23) Personām, kas ***tieši, netieši, daudzējādā ziņā vai uz biedrošanās pamata*** diskriminētas reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma***,*** dzimumorientācijas ***vai dzimuma*** dēļ, jānodrošina pienācīgi tiesiskās aizsardzības līdzekļi. Lai nodrošinātu efektīvāku aizsardzību, apvienībām, organizācijām un citām juridiskām personām jābūt pilnvarotām piedalīties procesos, tostarp upura vārdā vai tā atbalstam, neskarot valstu procesuālos noteikumus attiecībā uz pārstāvību un aizstāvību tiesā.

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums24. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(24) Ja ir *prima facie* diskriminācijas gadījums, jāpielāgo noteikumi par pierādīšanas pienākumu; lai efektīvi piemērotu vienlīdzīgas attieksmes principu ***un ja ir iesniegti pierādījumi par šādu diskrimināciju***, pierādīšanas pienākums jāuzliek atbildētājam. ***Tomēr atbildētājam nav jāpierāda, ka prasītājs ir piederīgs konkrētai reliģijai vai pārliecībai, tas ir ar konkrētu invaliditāti, tam ir konkrēts vecums vai konkrēta dzimumorientācija.***	(24) Ja ir *prima facie* diskriminācijas gadījums, jāpielāgo noteikumi par pierādīšanas pienākumu; lai efektīvi piemērotu vienlīdzīgas attieksmes principu un ja ir iesniegti ***pietiekami*** pierādījumi par šādu diskrimināciju, pierādīšanas pienākums jāuzliek atbildētājam. ***Dalībvalstis var atbildētājam paredzēt labvēlīgākus noteikumus***.

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums
26. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(26) Rezolūcijā par turpmākiem pasākumiem pēc Eiropas gada par vienlīdzīgām iespējām visiem (2007. gads) Padome aicināja pilnībā iesaistīt pilsonisko sabiedrību (tostarp organizācijas, kuras pārstāv diskriminācijas apdraudētus cilvēkus, sociālos partnerus un ieinteresētās personas) tādas politikas un programmu izstrādē Eiropas un valstu mērogā, kuru mērķis ir nepieļaut diskrimināciju un veicināt vienlīdzību un vienlīdzīgas iespējas.	(26) Rezolūcijā par turpmākiem pasākumiem pēc Eiropas gada par vienlīdzīgām iespējām visiem (2007. gads) Padome aicināja pilnībā iesaistīt pilsonisko sabiedrību (tostarp organizācijas, kuras pārstāv diskriminācijas apdraudētus cilvēkus, sociālos partnerus un ieinteresētās personas) tādas politikas un programmu izstrādē Eiropas un valstu mērogā, kuru mērķis ir nepieļaut diskrimināciju un veicināt vienlīdzību un vienlīdzīgas iespējas. ***Šajā sakarā Komisija un dalībvalstis nodrošina, ka informācija par šīs direktīvas noteikumiem un attiecīgajiem jau spēkā esošajiem noteikumiem tiek sniegta plašai sabiedrībai, izmantojot piemērotus līdzekļus, tādus kā informācijas un preses kampaņas nolūkā cīnīties pret stereotipiem, un attiecīgajām personām, izmantojot visus piemērotos, atbilstīgos un pieejamos līdzekļus (kā zīmju valodu vājdzirdīgajiem vai īpašas tīmekļa vietnes***

vājredzīgajiem).

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums
27. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(27) Pieredze, kas gūta, piemērojot Direktīvu 2000/43/EK un Direktīvu 2004/113/EK, liecina, ka aizsardzība pret diskrimināciju, kas notiek to iemeslu dēļ, uz kuriem attiecas šī direktīva, tiktu pastiprināta, ja katrā dalībvalstī tiktu izveidota struktūra vai struktūras, kuru kompetencē būtu analizēt ar diskrimināciju saistītās problēmas, pētīt iespējamos risinājumus un sniegt konkrētu palīdzību upuriem.	(27) Pieredze, kas gūta, piemērojot Direktīvu 2000/43/EK un Direktīvu 2004/113/EK, liecina, ka aizsardzība pret diskrimināciju, kas notiek to iemeslu dēļ, uz kuriem attiecas šī direktīva, tiktu pastiprināta, ja katrā dalībvalstī tiktu izveidota struktūra vai struktūras, ***kuras būtu neatkarīgas un sadalītas darbam ar diskriminācijas dažādajiem faktoriem un*** kuru kompetencē būtu analizēt ar diskrimināciju saistītās problēmas, pētīt iespējamos risinājumus, ***informēt un izglītot upurus*** un sniegt konkrētu palīdzību upuriem***, un tostarp daudzpusējas diskriminācijas gadījumā personām, kuras sevi uzskata par šādas diskriminācijas upuriem, ļaut izvēlēties, kurā struktūrā tā vēlas griezties un dot atļauju savā vārdā piedalīties tiesiskās vai administratīvās procedūrās***.

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums
29. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(29) Dalībvalstīm jāparedz efektīvas, samērīgas un atturošas sankcijas gadījumā, ja netiek izpildīti šajā direktīvā noteiktie pienākumi.	(29) Dalībvalstīm jāparedz efektīvas, samērīgas un atturošas sankcijas***, kuras nodrošina diskriminējošas izturēšanās pārtraukšanu un novērš tās sekas*** gadījumā, ja netiek izpildīti šajā direktīvā noteiktie pienākumi.

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums
1. pants

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Direktīvā izveidota sistēma, lai apkarotu diskrimināciju reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ un dalībvalstīs īstenotu vienlīdzīgas attieksmes principu ārpus nodarbinātības un profesijas jomas.	Direktīvā izveidota sistēma, lai apkarotu diskrimināciju reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma***, dzimuma*** vai dzimumorientācijas dēļ***, kā arī daudzējādu diskrimināciju un diskrimināciju biedrošanās dēļ,*** un dalībvalstīs īstenotu vienlīdzīgas attieksmes principu ārpus nodarbinātības un profesijas jomas.

Pamatojums

Ir jāmin arī daudzējādās diskriminācijas gadījums, tāpēc ka tas ir novērojams visu diskriminācijas veidu pamatā un ka diskriminācija uz biedrošanās pamata skar īpaši sievietes.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Šajā direktīvā „vienlīdzīgas attieksmes princips” nozīmē, ka nav tiešas vai netiešas diskriminācijas kāda 1. pantā minētā iemesla dēļ.	1. Šajā direktīvā „vienlīdzīgas attieksmes princips” nozīmē, ka nav tiešas***,*** netiešas ***vai daudzkārtējas*** diskriminācijas ***vai diskriminācijas uz biedrošanās pamata*** kāda 1. pantā minētā iemesla dēļ.

Pamatojums

Ir jāievieš daudzējādas diskriminācijas un diskriminācijas biedrošanās dēļ jēdzieni, lai varētu efektīvi risināt gadījumus, kuros pret upuri tiek vērsti šie abi diskriminācijas veidi, upurim paliekot neaizsargātā stāvoklī un lielākās grūtībās izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus.

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(a) tieša diskriminācija notiek tad, ja ***kāda***	(a) tieša diskriminācija notiek tad, ja ***viena***

1. pantā minētā iemesla dēļ pret vienu personu attiecas, attiecās vai attiektos nelabvēlīgāk, nekā salīdzināmā situācijā pret citu personu.	***vai vairāku*** 1. pantā ***minēto iemeslu*** dēļ pret vienu personu attiecas, attiecās vai attiektos nelabvēlīgāk nekā salīdzināmā situācijā pret citu personu.

Pamatojums

Runājot par tiešo diskrimināciju, ir jāievieš daudzējādās diskriminācijas jēdziens, kura definīcija ir sniegta turpmāk tekstā.

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(b) netieša diskriminācija notiek tad, ja šķietami neitrāls noteikums, kritērijs vai prakse īpašā veidā nelabvēlīgāk ietekmē personas, kuras ir piederīgas konkrētai reliģijai vai pārliecībai, tās ir ar konkrētu invaliditāti, tām ir konkrēts vecums vai konkrēta dzimumorientācija salīdzinājumā ar citām personām, ja vien minētais noteikums, kritērijs vai prakse nav objektīvi attaisnota, pamatojoties uz likumīgu mērķi, un līdzekļi šā mērķa sasniegšanai ir atbilstoši un vajadzīgi.	(b) netieša diskriminācija notiek tad, ja šķietami neitrāls noteikums, kritērijs vai prakse īpašā veidā nelabvēlīgāk ietekmē personas, kuras ir piederīgas konkrētai reliģijai vai pārliecībai, tās ir ar konkrētu invaliditāti, tām ir konkrēts vecums, konkrēta dzimumorientācija salīdzinājumā ar citām personām, ***vai personas, uz kurām attiecas vairāki šādi aspekti, kā arī personas, kuras biedrojas ar šādām personām,*** ja vien minētais noteikums, kritērijs vai prakse nav objektīvi attaisnota, pamatojoties uz likumīgu mērķi, un līdzekļi šā mērķa sasniegšanai ir atbilstoši un vajadzīgi***, un pastāv arī diskriminācija uz biedrošanās pamata, kad pret personu ir nelabvēlīga attieksme, jo tai ir tiešas attiecības ar personām ar konkrētu reliģisko piederību vai pārliecību, personām ar invaliditāti, personām noteiktā vecumā vai personām ar citu dzimumorientāciju***. ***Diskriminācija biedrošanās dēļ skar personas, kam ir emocionāla saikne ar personām ar konkrētu reliģisko piederību vai pārliecību, personām ar invaliditāti, personām noteiktā vecumā vai personām ar citu dzimumorientāciju, vai par kurām valda pieņēmums, ka tām ir emocionāla saikne ar iepriekš minētajām personām, pat ja šīs personas nedzīvo kopā un***

neatkarīgi no juridiskiem pierādījumiem par laulību vai piederību vienai ģimenei.

Pamatojums

Netiešās diskriminācijas definīcijā ir svarīgi iekļaut ne tikai daudzējādās diskriminācijas jēdzienu, bet arī diskrimināciju biedrošanās dēļ, kas skar personas, kuras biedrojas ar diskriminācijas upuriem.

Grozījums Nr. 27

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 2. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	ba) daudzējāda diskriminācija notiek tad, ja tā ir balstīta uz diviem vai vairākiem EK Līguma 12. un 13. pantā minētajiem iemesliem.

Pamatojums

Šīs direktīvas definīcijās ir jāiekļauj arī daudzējāda diskriminācija.

Grozījums Nr. 28

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 2. punkts – bb apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	bb) diskriminācija biedrošanās dēļ notiek tad, ja persona cieš no negatīvas attieksmes par to, ka biedrojas ar personām, kuras ir piederīgas konkrētai reliģijai vai pārliecībai, kurām ir konkrēta invaliditāte, konkrēts vecuma vai konkrēta dzimumorientācija. Diskriminācija biedrošanās dēļ skar personas, kam ir emocionāla saikne ar personām, kurām ir konkrēta reliģiskā piederība vai pārliecība, invaliditāte, konkrēts vecums vai konkrēts dzimumorientācijs, vai tā skar personas, par kurām valda pieņēmums, ka tām ir emocionāla saikne ar iepriekš minētajām personām, pat ja šīs personas nedzīvo kopā un neatkarīgi no

juridiskiem pierādījumiem par laulību vai piederību vienai ģimenei.

Pamatojums

Ir jādefinē arī diskriminācija biedrošanās dēļ.

Grozījums Nr. 29

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Uzmākšanos uzskata par diskriminācijas veidu 1. punkta nozīmē, ja vērojama nevēlama izturēšanās kāda 1. pantā minētā iemesla dēļ ar mērķi aizvainot personas cieņu vai ietekmēt to un radīt vidi, kura dominē iebiedēšana, naidīgums, pazemojumi vai aizvainojumi.	3. Uzmākšanos uzskata par diskriminācijas veidu 1. punkta nozīmē, ja vērojama nevēlama izturēšanās kāda 1. pantā minētā iemesla ***vai vairāku iemeslu*** dēļ ar mērķi aizvainot personas cieņu vai ietekmēt to un radīt vidi, kura dominē iebiedēšana, naidīgums, pazemojumi vai aizvainojumi.

Pamatojums

Konsekvences labad jāmin arī daudzējādie uzmākšanās kā diskriminācijas veida iemesli.

Grozījums Nr. 30

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	3.a Seksuālu uzmākšanos uzskata par diskriminācijas veidu 1. punkta nozīmē, ja vērojama nevēlama fiziska, verbāla vai neverbāla seksuāla izturēšanās ar mērķi aizvainot personas cieņu vai ietekmēt to un radīt vidi, kurā dominē iebiedēšana, naidīgums, pazemojumi vai aizvainojumi.

Pamatojums

Šajā direktīvā jāmin arī seksuāla uzmākšanās, īpaši ja ir runa par diskrimināciju, kuras pamatā ir dzimumorientācija.

Grozījums Nr. 31

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Rīkojumu diskriminēt personas ***kāda*** 1. pantā ***minētā iemesla*** dēļ uzskata par diskrimināciju 1. punkta nozīmē.	4. Rīkojumu diskriminēt personas ***viena vai vairāku*** 1. pantā ***minēto iemeslu*** dēļ uzskata par diskrimināciju 1. punkta nozīmē.

Pamatojums

Konsekvences labad jāmin arī daudzējādie iemesli attiecībā uz rīkojumu diskriminēt.

Grozījums Nr. 32

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
5. Ja konkrētā gadījumā attiecībā uz personām ar invaliditāti atsakās veikt pienācīgus pasākumus saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu, uzskata, ka tā ir diskriminācija 1. punkta nozīmē.	5. Ja attiecībā uz personām ar invaliditāti ***vai ar tām saistītām personām*** atsakās veikt pienācīgus pasākumus saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu, uzskata, ka tā ir diskriminācija 1. punkta nozīmē.

Pamatojums

Ir jānodrošina konsekvence, un arī šajā gadījumā jāparedz noteikums attiecībā uz diskrimināciju biedrošanās dēļ.

Grozījums Nr. 33

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
6. Neskarot 2. punktu, dalībvalstis var noteikt, ka atšķirīga attieksme vecuma dēļ nav diskriminācija, ja valsts tiesību aktu kontekstā tā ir attaisnojama, pamatojoties	6. Neskarot 2. punktu, dalībvalstis var noteikt, ka ***objektīvi un pamatoti*** atšķirīga attieksme vecuma dēļ nav diskriminācija, ja valsts tiesību aktu kontekstā tā ir

uz likumīgu mērķi, un līdzekļi šā mērķa sasniegšanai ir atbilstoši un vajadzīgi. Jo īpaši ar šo direktīvu neizslēdz konkrēta vecuma noteikšanu saistībā ar piekļuvi sociālajiem pabalstiem, izglītībai un dažām precēm un pakalpojumiem.	attaisnojama, pamatojoties uz likumīgu mērķi, un līdzekļi šā mērķa sasniegšanai ir atbilstoši un vajadzīgi. Jo īpaši ar šo direktīvu neizslēdz konkrēta vecuma noteikšanu saistībā ar piekļuvi sociālajiem pabalstiem, izglītībai un dažām precēm un pakalpojumiem.

Grozījums Nr. 34

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
7. Neskarot 2. punktu, dalībvalstis, sniedzot finanšu pakalpojumus, var atļaut samērīgas attieksmes atšķirības, ***ja,*** izmantojot attiecīgus un precīzus aktuāros datus vai statistikas datus, jāņem vērā vecums vai invaliditāte kā riska novērtēšanas galvenais faktors.	7. Neskarot 2. punktu, dalībvalstis, sniedzot finanšu***, banku vai apdrošināšanas*** pakalpojumus, var atļaut samērīgas attieksmes atšķirības ***tikai gadījumos, kuros par atsevišķiem produktiem var pierādīt, ka ir*** jāņem vērā vecums vai invaliditāte kā riska novērtēšanas galvenais faktors, izmantojot attiecīgus un precīzus aktuāros datus vai statistikas datus. ***Attiecīgās dalībvalstis informē Komisiju un nodrošina, ka tiek vākti, publiskoti un regulāri atjaunināti attiecīgi un precīzi dati par vecumu vai invaliditāti, kurus izmanto kā riska novērtēšanas galvenos faktorus.*** ***Dalībvalstīm ir pienākums piecu gadu laikā pēc šīs direktīvas transponēšanas veikt izvērtējumu, ņemot vērā Komisijas ziņojumu, kā arī iesniegt rezultātus Komisijai.***

Pamatojums

Ir jāizvairās no tā, ka attiecībā uz finanšu, banku un apdrošināšanas pakalpojumiem un to saņemšanu tādus faktorus kā vecums vai invaliditāte neizmanto, lai ieviestu nepamatotu (nelabvēlīgāku) un diskriminējošu attieksmi.

Grozījums Nr. 35

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
8. Direktīva neskar vispārīgus valstu tiesību aktos paredzētus pasākumus, kas demokrātiskā sabiedrībā ir vajadzīgi sabiedriskai drošībai, sabiedriskās kārtības uzturēšanai un aizsardzībai pret kriminālnoziegumiem, veselības un tiesību un citu personu brīvības aizsardzībai.	8. Direktīva neskar vispārīgus valstu tiesību aktos paredzētus pasākumus, kas demokrātiskā sabiedrībā ir vajadzīgi ***un samērīgi*** sabiedriskai drošībai, sabiedriskās kārtības uzturēšanai un aizsardzībai pret kriminālnoziegumiem, veselības un tiesību un citu personu brīvības aizsardzībai. ***Līdzīgi tā neskar valstu tiesību aktus, ar ko veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību.***

Grozījums Nr. 36

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 8.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	8.a Šī direktīva paredz, ka tiesības uz privātuma aizsardzību ir ierocis cīņā pret šajā pantā minētajiem diskriminācijas veidiem.

Pamatojums

Ir jāuzsver, kāda nozīme ir tiesībām uz privātuma aizsardzību pašām par sevi un kā līdzeklim cīņā pret diskriminācijas veidiem, iekams sabiedrība neatsakās no stereotipiem un nebeidz baidīties no atšķirībām.

Grozījums Nr. 37

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. punkts – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
d) piekļuvi sabiedrībai pieejamām precēm un citiem pakalpojumiem, ***tostarp*** mājokļiem, un preču piegādei un citu pakalpojumu sniegšanai.	d) piekļuvi sabiedrībai pieejamām precēm un pakalpojumiem, ***piemēram,*** mājokļiem ***un transportam***, un preču piegādei un citu pakalpojumu sniegšanai***, ja Kopiena ir***

kompetenta attiecīgajā jautājumā.

Pamatojums

Kā piemērus, kurus var papildināt, ir jāmin mājokļi un transports.

Grozījums Nr. 38

Direktīvas priekšlikums
3. pants - 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Šā punkta d) apakšpunkts attiecas uz indivīdiem, vienīgi ciktāl tie veic profesionālu vai komerciālu darbību.	***Piemērojot d) apakšpunktu, nodrošina cieņu pret indivīdu privāto dzīvi.***

Grozījums Nr. 39

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 1. punkts – da apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	da) līdzdalību un darbību organizācijās, kā arī to sniegto pakalpojumu izmantošanu.

Pamatojums

Šīs direktīvas darbības jomā ir jāiekļauj arī organizācijas.

Grozījums Nr. 40

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. ***Šī direktīva neskar valstu tiesību aktus*** par civilstāvokli vai ģimenes stāvokli un reproduktīvajām tiesībām.	2. ***Neskarot dalībvalstu kompetenci*** par civilstāvokli vai ģimenes stāvokli un ***īpaši*** reproduktīvajām tiesībām***, šī direktīva attiecas uz faktiskajām partnerībām un civilpartnerībām, ja tās ir atzītas dalībvalstu tiesību aktos, un uz***

	sociālajiem pabalstiem, kuri izriet no šīm partnerībām.

Pamatojums

Šī atsauce ir jāiekļauj, lai ievērotu Tiesas judikatūru.

Grozījums Nr. 41

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. ***Šī direktīva neskar dalībvalstu*** atbildību par mācību saturu, pasākumiem un izglītības sistēmu organizāciju***, tostarp*** tādas izglītības nodrošināšanu, kas apmierina *īpašas* vajadzības. Dalībvalstis var paredzēt atšķirīgu attieksmi saistībā ar piekļuvi izglītības iestādēm reliģijas vai pārliecības dēļ.	3. ***Neskarot ne dalībvalstu kompetenci izglītības, audzināšanas un apmācību jomā, ne to*** atbildību par mācību saturu, pasākumiem un izglītības sistēmu organizāciju, ***šī direktīva paredz nodrošināt iekļaušanas un integrācijas procesus, kā arī*** tādas izglītības nodrošināšanu ***personām ar invaliditāti***, kas apmierina ***to*** *īpašās* vajadzības. Dalībvalstis var paredzēt atšķirīgu attieksmi saistībā ar piekļuvi izglītības iestādēm reliģijas vai pārliecības dēļ***, ja šīs atšķirības nerada diskrimināciju cita vai citu iemeslu dēļ un ir nepieciešamas un atbilstīgas, un pašas par sevi nav pretrunā ar tiesībām uz izglītību***.

Pamatojums

Ir svarīgi, lai direktīvas piemērošanas jomā tiktu pienācīgi ņemta vērā izglītība, audzināšana un apmācības nolūkā izvairīties no diskriminācijas veidiem.

Grozījums Nr. 42

Direktīvas priekšlikums
3. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
5. Šī direktīva neattiecas uz attieksmes atšķirībām, pamatojoties uz valstspiederību, un neskar noteikumus un	***svītrots***

nosacījumus par trešo valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku ieceļošanu un uzturēšanos dalībvalstu teritorijā, un neattiecas uz jebkādu attieksmi, kas izriet no attiecīgo trešo valstu valstspiederīgo un bezvalstnieku juridiskā statusa.

Pamatojums

Šajā jomā jau pastāv vesels tiesību aktu kopums.

Grozījums Nr. 43

Direktīvas priekšlikums
4. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Vienlīdzīga attieksme ***pret personām ar invaliditāti***	Vienlīdzīga attieksme ***un invaliditāte***
1. Lai garantētu atbilstību vienlīdzīgas attieksmes principam attiecībā uz personām ar invaliditāti,	1. Lai garantētu atbilstību vienlīdzīgas attieksmes principam attiecībā uz personām ar invaliditāti, ***personas, kurām ir attiecības ar šīm personām vai kuras aprūpē šīs personas,***

Pamatojums

Ir jāņem vērā vienlīdzīga attieksme pret personām ar invaliditāti, kā arī personām, kuras aprūpē personas ar invaliditāti.

Grozījums Nr. 44

Direktīvas priekšlikums
4. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Lai garantētu atbilstību vienlīdzīgas attieksmes principam attiecībā uz personām ar invaliditāti,	1. Lai garantētu atbilstību vienlīdzīgas attieksmes principam attiecībā uz personām ar invaliditāti***, jēdzienu „invaliditāte” izprotot atbilstoši ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām sniegtajai definīcijai un attiecinot to arī uz personām, kas slimo ar***

hroniskām slimībām,

Grozījums Nr. 45

Direktīvas priekšlikums
4. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	2.a Dalībvalstis ņem vērā to dažādo kategoriju personu intereses un vajadzības, kurām ir invaliditāte, gan atkarībā no invaliditātes veida, gan atkarībā no dzimuma, vecuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, dzimumorientācijas vai citiem faktoriem, kuri ir diskriminācijas pamatā.

Pamatojums

Pārbaudot vienlīdzīgu attieksmi pret personām ar invaliditāti, ir jāņem vērā visi faktori, kuri var būt saistīti ar invaliditāti, gan gadījumos, kad tie pārklājas, gan tad, ja nepārklājas.

Grozījums Nr. 46

Direktīvas priekšlikums
4.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	4.a pants
	Vecums un piekļuve ēkām un pakalpojumiem
	Dalībvalstis ar atbilstīgiem pasākumiem, īpaši fizisko šķēršļu novēršanu sabiedriskās ēkās un sabiedriskā transporta līdzekļos, nodrošina nepilngadīgu vai ļoti vecu personu, kā arī to personu efektīvu un nediskriminējošu piekļuvi, kuras aprūpē iepriekš minētās personas.

Pamatojums

Grozījums ietver pienākumu atbilstīgā veidā cīnīties pret diskrimināciju, kas ir saistīta ar

vecumu — pret bērniem un veciem cilvēkiem.

Grozījums Nr. 47

Direktīvas priekšlikums
5. pants

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Vienlīdzīgas attieksmes princips nekavē dalībvalstis saglabāt vai pieņemt īpašus pasākumus, lai nepieļautu vai kompensētu trūkumus, kas saistīti ar reliģiju vai pārliecību, invaliditāti, vecumu ***vai*** dzimumorientāciju, un lai praksē nodrošinātu pilnīgu vienlīdzību.	Vienlīdzīgas attieksmes princips nekavē dalībvalstis saglabāt vai pieņemt īpašus pasākumus, lai nepieļautu vai kompensētu trūkumus, kas saistīti ar reliģiju vai pārliecību, invaliditāti, vecumu***,*** dzimumorientāciju ***vai dzimumu***, un lai praksē nodrošinātu pilnīgu vienlīdzību.

Grozījums Nr. 48

Direktīvas priekšlikums
5. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	1.a Dalībvalstis pieņem pasākumus, kuri paredz veicināt vienlīdzīgu attieksmi un iespēju vienlīdzību saskaņā ar vienlīdzības principu attiecībā uz personām ar konkrētu reliģisko piederību vai pārliecību, personām ar invaliditāti, personām noteiktā vecumā vai personām ar īpašu dzimumorientāciju.

Pamatojums

Ir jānostiprina pozitīvo pasākumu efektivitāte, aktīvi veicinot vienlīdzīgu attieksmi.

Grozījums Nr. 49

Direktīvas priekšlikums
5. pants – 1.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	1.b Šī direktīva neliedz dalībvalstīm iespēju paredzēt labvēlīgu attieksmi vai

pozitīvus pasākumus nolūkā apmierināt to personu vai personu kategoriju īpašās vajadzības, kurām to īpatnību dēļ ir nepieciešamas tādas struktūras, pakalpojumi vai atbalsts, kas nav vajadzīgi citiem.

Pamatojums

Ir jānostiprina pozitīvo pasākumu efektivitāte, aktīvi veicinot vienlīdzīgu attieksmi un pasākumus, kuri ir pielāgoti cilvēku īpašajām vajadzībām.

Grozījums Nr. 50

Direktīvas priekšlikums
7. pants – 1.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	1.b Dalībvalstis paredz, ka gadījumā, kad ir konstatēti vairāki diskriminācijas iemesli, sūdzību var nepieņemt tikai tādā gadījumā, ja atbildētājs var sniegt pamatojumu vai citus argumentus, kuri attiecas uz visiem sūdzībā minētajiem iemesliem. Ja sūdzība attiecas uz viena veida diskrimināciju, tad to var nepieņemt, ja atbildētājs sniedz pamatojumu vai argumentu attiecībā uz šo vienu iemeslu.

Pamatojums

Ir jāparedz, ka dalībvalstis daudzējādās diskriminācijas upuriem paredz iespēju izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekļus.

Grozījums Nr. 51

Direktīvas priekšlikums
8. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas saskaņā ar valstu tiesu sistēmu ir vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka atbildētājam ir	1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas saskaņā ar valstu tiesu sistēmu ir vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka atbildētājam ir

jāpierāda, ka nav pārkāpts diskriminācijas aizliegums, ja personas, kuras uzskata, ka tām nodarīts kaitējums, jo nav piemērots vienlīdzīgas attieksmes princips, tiesā vai citā kompetentā iestādē pamato faktus, kas ļauj pieņemt, ka ir notikusi tieša vai netieša diskriminācija.

jāpierāda, ka nav pārkāpts diskriminācijas aizliegums, ja personas, kuras uzskata, ka tām nodarīts kaitējums, jo nav piemērots vienlīdzīgas attieksmes princips, tiesā vai citā kompetentā iestādē pamato faktus, kas ļauj pieņemt, ka ir notikusi tieša***,*** netieša***, daudzējāda diskriminācija*** vai diskriminācija ***biedrošanās dēļ***.

Pamatojums

Grozījuma mērķis ir aizliegumu par diskrimināciju attiecināt arī uz daudzējādu diskrimināciju un diskrimināciju biedrošanās dēļ.

Grozījums Nr. 52

Direktīvas priekšlikums
8. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Šā panta 1. punkts nekavē dalībvalstis ieviest tādus noteikumus ***par pierādījumiem***, kas ir labvēlīgāki prasītājam.	2. Šā panta 1. punkts nekavē dalībvalstis ieviest tādus noteikumus, kas ir labvēlīgāki prasītājam.

Pamatojums

Ir jānodrošina, ka dalībvalstis var paredzēt labvēlīgāku noteikumu piemērošanu prasītājam pārsūdzības tiesvedības laikā.

Grozījums Nr. 53

Direktīvas priekšlikums
8. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Dalībvalstis nodrošina, ka, izmantojot piemērotus līdzekļus, attiecīgajām personām visā ***dalībvalsts*** teritorijā tiek sniegta informācija par noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un attiecīgajiem jau spēkā esošajiem noteikumiem.	***Komisija un dalībvalstis*** nodrošina, ka izmantojot ***attiecīgus un pieejamus*** līdzekļus, ***plašai sabiedrībai un*** attiecīgajām personām ***(ar informācijas un preses kampaņām nolūkā cīnīties pret stereotipiem)*** visā ***Eiropas*** teritorijā tiek sniegta informācija par noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un attiecīgajiem jau spēkā esošajiem

noteikumiem.

Pamatojums

Lai vienlīdzīgas attieksmes princips būtu pazīstams, tiktu ievērots un efektīvi piemērots, ir lietderīgi organizēt dažādas informācijas kampaņas, izmantojot atbilstošus līdzekļus, tādus kā zīmju valodu vai īpašas tīmekļa vietnes vājredzīgajiem.

Grozījums Nr. 54

Direktīvas priekšlikums
11. pants

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Lai veicinātu vienlīdzīgas attieksmes principu, dalībvalstis rosina dialogu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, īpaši ar nevalstiskajām organizācijām, kurām saskaņā ar valstu tiesību aktiem un praksi ir ***likumīgas*** intereses piedalīties cīņā pret diskrimināciju, kas notiek šajā direktīvā minēto iemeslu dēļ un jomās, uz ko tā attiecas.	***Dalībvalstis*** rosina dialogu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, īpaši ar nevalstiskajām organizācijām, kurām saskaņā ar valstu tiesību aktiem un praksi ir intereses piedalīties cīņā pret diskrimināciju, kas notiek šajā direktīvā minēto iemeslu dēļ un jomās, uz ko tā attiecas***, lai veicinātu vienlīdzīgas attieksmes un iespēju vienlīdzības principu***.

Pamatojums

Dalībvalstīm ir jāveicina dialogs starp ieinteresētajām pusēm un tajā jāiesaista visas attiecīgās organizācijas, kuras nodarbojas ar vienlīdzīgas attieksmes un vienlīdzīgu iespēju veicināšanu.

Grozījums Nr. 55

Direktīvas priekšlikums
12. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Dalībvalstis izraugās struktūru vai struktūras, kuru uzdevums ir veicināt vienlīdzīgu attieksmi pret visām personām neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas. Šīs struktūras var būt to iestāžu daļa, kuras valsts mērogā atbild	1. Dalībvalstis izraugās ***neatkarīgu*** struktūru vai struktūras, kuru uzdevums ir veicināt vienlīdzīgu attieksmi pret visām personām neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma***,*** dzimumorientācijas ***vai dzimuma***. Šīs struktūras var būt to iestāžu daļa, kuras

par cilvēktiesību aizsardzību vai indivīda tiesību aizsardzību, ieskaitot tiesības, kas paredzētas citos Kopienas tiesību aktos, tostarp Direktīvā 2000/43/EK un 2004/113/EK.	valsts mērogā atbild par cilvēktiesību aizsardzību vai indivīda tiesību aizsardzību, ieskaitot tiesības, kas paredzētas citos Kopienas tiesību aktos, tostarp Direktīvā 2000/43/EK un 2004/113/EK. ***Ja šajā nolūkā ir izveidotas vairākas neatkarīgas struktūras, kuras ir sadalītas darbam ar diskriminācijas dažādajiem faktoriem, persona, kura sevi uzskata par daudzējādas diskriminācijas upuri, var izvēlēties, kurā struktūrā tā vēlas griezties, lai dotu atļauju savā vārdā piedalīties tiesiskās vai administratīvās procedūrās; attiecīgās struktūras pienākums ir pārbaudīt tai paziņotos diskriminācijas apstākļus kopumā.***

Pamatojums

Lai efektīvi izskatītu daudzējādās diskriminācijas gadījumus, ir jāpieņem sistēma to struktūru organizācijai, kuras aizstāv vienlīdzību.

Grozījums Nr. 56

Direktīvas priekšlikums
12. pants – 2. punkts – 2. ievilkums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	– rīkot informācijas kampaņas un izglītojošus pasākumus;

Pamatojums

Ir jāpaplašina to struktūru kompetence, kuras aizstāv vienlīdzību, iekļaujot arī izglītošanas un informēšanas uzdevumu.

Grozījums Nr. 57

Direktīvas priekšlikums
13. pants – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
b) padarot par spēkā neesošiem vai grozot līgumu noteikumus, uzņēmumu iekšējās	b) padarot par spēkā neesošiem vai grozot līgumu noteikumus, ***varas iestāžu un***

kārtības noteikumus un peļņas vai bezpeļņas asociācijas reglamentējošus noteikumus, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam.	uzņēmumu iekšējās kārtības noteikumus un peļņas vai bezpeļņas asociācijas reglamentējošus noteikumus, kas ir pretrunā vienlīdzīgas attieksmes principam.

Pamatojums

Ir jāiekļauj noteikumi, kuri paredz nodrošināt vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu arī sabiedrisko pakalpojumu jomā.

Grozījums Nr. 58

Direktīvas priekšlikums
14. pants

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Dalībvalstis nosaka noteikumus un sankcijas, kas piemērojamas tad, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kuri pieņemti atbilstīgi šai direktīvai, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Sankcijas var ietvert kompensācijas izmaksu, kuras apmērs nav ierobežots, nosakot konkrētu maksimālo summu, un tām jābūt efektīvām, samērīgām un atturošām.	Dalībvalstis nosaka noteikumus un sankcijas, kas piemērojamas tad, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kuri pieņemti atbilstīgi šai direktīvai, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Sankcijas var ietvert kompensācijas izmaksu, kuras apmērs nav ierobežots, nosakot konkrētu maksimālo summu, un tām jābūt efektīvām, samērīgām un atturošām***, kā arī jānodrošina diskriminējošas izturēšanās pārtraukšana un jānovērš tās sekas***.

Pamatojums

Lai tiktu efektīvi ievērots vienlīdzīgas attieksmes princips, ir jāpieņem noteikumi par sankciju noteikšanu un piemērošanu.

Grozījums Nr. 59

Direktīvas priekšlikums
16.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	16.a Vēlākais līdz .. Komisija sagatavo un uzsāk apstiprināšanas procedūru priekšlikumam, ar ko šo direktīvu saskaņo ar spēkā esošajām direktīvām iespēju vienlīdzības un nediskriminācijas jomā.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošana neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas
Atsauces	COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu	LIBE
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	FEMM 2.9.2008
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Donata Gottardi 9.10.2008
Pieņemšanas datums	10.2.2009
Galīgais balsojums	+: 15 –: 11 0: 1
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Urszula Krupa, Roselyne Lefrançois, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Doris Pack, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Riitta Siitonen, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Corien Wortmann-Kool, Anna Záborská
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Gabriela Creţu, Ana Maria Gomes, Donata Gottardi, Elisabeth Jeggle, Maria Petre